

Sėsimė mechanizuotu būdu

Slais metais mūsų kolūkis padidins pieno gamybą pusantro karto. Kolūkiečiai pasirūpys paruošti kuo daugiau maistingų pašarų visuomeniniams gyvuliams. Labiausiai susirūpinome kukurūzais. Šią kultūrą auginsime 24 hektarų plote. Vienai karvei teks po 22 arus kukurūzų.

Mūsų brigadoje sudaryta mechanizuota grandis. Jos nariais tapo traktorininkas Br. Giedraitis, prikabinėtojas J. Venckus ir 5 kolūkiečiai. Pasėliams parinkome 5 hektarus bulvių. Dirvos buvo suartos iš rudens. Neseniai į jas išbėrėme po 150 kg kalio druskos ir po 100 kg superio į ha.

Kukurūzus sėsimė kvadratinio-lizdinio būdu su „SKG

—6“ sėjama. Pasėlių tarpelius įdirbsime traktoriais purentuvais.

Grandies nariai įsipareigojo išauginti ne mažiau kaip po 350 centnerių kukurūzų žaliosios masės iš hektaro.

G. KAZLAUSKAITĖ

„Svėdasų“ kolūčio kukurūzų auginimo grandies grandininkė

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1959 m.

kovo

29 d.

Sekmadienis

Nr. 27 (1010)

KAINA 15 KAP.

KOLŪKIETI! Brigadininke! PAVASARIS

NELAUKIA! Ar pasiruošėt kukurūzų auginimui?

Kiek turėsite siloso, aušriečiai?

Trašų nepagailėsime

Mūsų brigados kolūkiečiai augins 5 hektarus kukurūzų. Įsipareigojome iš kiekvieno hektaro gauti ne mažiau kaip po 300 centnerių siloso.

Zemę kukurūzams paruošėme iš rudens. Parinkome dirvas prieš saulę. Nuo šiaurės—vakarų jas užstoja miškas. Kadangi mūsų žemės daugiausia priemėliai, tai ją stengiamės kuo geriau patrešti. Į kiekvieną hektarą išbėrėme po 150 kg kalio druskos ir po 100 kg superio. Prie kiaulidžių turime srutų duobes. Iš jų vežame srutas į kukurūzams skirtus plotus. Kiekvienam hektarui teks po 3—4 tonas šių trašų. Sudygius pasėlius tręšime azotinėmis trašomis.

Kukurūzų sėjai brigada pasiruošė. Suremontuotas inventorių, padaryti ženklinimai dirvai sužymėti kvadratais.

J. KISIELIUS
Černiachovskio vardo kolūčio pirmosios laukininkystės brigados brigadininkas

KALININO SRITIS. Srities kolūčiai ir tarybiniai ūkiai šiais metais žymiai padidins kukurūzų pasėlių plotus. Žemdirbiai numato gauti po 300—350 centnerių žaliosios masės iš kiekvieno hektaro.

Dabartinio metu Kalinino sėklų bazėje iš Krasnodaro krašto gauta kukurūzų sėkla „VIR—42“. Po patikrinimo, sėkla sluoklama į kolūkių ir tarybinių ūkių.

Nuotraukoje: sėklų bazės agronomas Z. A. Sanina ima kukurūzų sėklą analizę.

Camovo (TASS) nuotr.

Niekada pašarais nesigyrė „Aušros“ kolūkis. Vos pramisdavo gyvuliai ligi pavasario, o apie didesnę produkciją nebūdavo nė kalbos. Ir šią žiemą aušriečiai negali pasigirti karvių pieningumu. Duoda jos per parą tik po kilogramą—kitą pieno ir, pakramsnoję šiaudelių, gėdina kolūčio valdybą savo bliovimu. Bet jinai negirdi galvijų skundo ir po senovei planuoja pašarus.

Dauguma rajono kolūkių užsimojo pasėti po 20 arų kukurūzų kiekvienai karvei. Aušriečiai pasitenkino 17 arų. Gal tai netiesa? Paskaičiuo-

kime. Pagal planą metų pabaigoje kolūkis turės 100 melžiamų karvių. Tuo tarpu kukurūzų užsiplanavo sėti 17 hektarų. Vadinasi, karvei išeis nei daugiau ir nei mažiau — 17 arų. Numatė išauginti po 300 centnerių žaliosios masės iš hektaro, kolūkiečiai galės užraugti apie 500 tonų siloso. Per žiemą viena karvė maitinsis tik 5 tonomis šio maistingo pašaro. Uždavins yra paruošti ne mažiau kaip po 10 tonų siloso kiekvienam galvijui. Iš kokių augalų dar gamins silosą aušriečiai?

Kolūčio sąskaitininkas sako, kad bus pasėta 40 hektarų avių—vikių mišinio. Iš jo bus pagaminta apie 300 tonų siloso. Kur gauti dar apie 200 tonų šio pašaro? Gal runkelių lapai išgelbės? Ne, juos kas metai surupšnoja kolūkiečių žalmargės. Ir lieka viena išeitis — sėti daugiau kukurūzų!

Bet sėja — ne toks jau lengvas dalykas. Reikia pasiruošti jai ne žodžiais, o dar-

bais. Tada bus galima galvoti apie gerą pasėlių derlingumą. Tuo aušriečiai nepasigirs. Paskyrė dirvas kukurūzams, išrinko grandininkus, ir viskas. Niekas nesėja mineralinių trašų, nevežtas mėšlas ant dirvų. Tiesa, seniai padarė ženklinimus. Tačiau ne jie derlių pagerins. Reikia sėti kukurūzus mechanizuotu būdu. O kolūčio valdyba negalvoja apie tokius dalykus. Sako, geriau eilinėmis sėjamosiomis išbarstysime grūdus. Vis mažiau darbo reikės. Dėl to stovi nesutvarkyta daržovių sėjamoji, kuria geriausiai sėti kukurūzus kvadratais. Šiam darbui lengvai ją galima pritaikyti. Ne vsas ir traktorinis inventorių suremontuotas. Kalviai tebekaukši taisydami plūgus, akėčias ir kultivatorius.

O pavasaris spartina žingsnius. Pasėję ne daug ir ne kaip kukurūzų, kiek gi siloso turėsite, aušriečiai?

A. BRIEDIS
(„K. d.“ koresp.)

Pergaliečiai pradėjo kovą už derlių

Praėjusią savaitę „Pergalės“ kolūčio žemdirbiai pradėjo lauko darbus. Per trejetą dienų čia buvo patrešta mineralinėmis trašomis 320 ha žiemkenčių. Į kiekvieną ha išbėrta po 200 kg fosforinių ir azotinių trašų mišinio.

Siuo laiku tręšiamos azotinėmis trašomis daugiametės žolės ir pievos. Į ha jų duodama nemažiau kaip 100 kg.

Į laukus vežamas mėšlas. Traktoriaus mėšlą veža čia pat į kukurūzams, bulvėms ir

daržams skirtas dirvas. Kasdien juo išvežama po 35—40 tonų mėšlo bei durpių. Mėšlas kompostuojamas. Tokių trašų kolūkyje jau pagaminta 5500 tonų.

Trašos vežamos ir akliais. Vien tik III ir IV brigadose prie trašų kaupimo kasdien dirba 20—25 kolūkiečiai su arkliais. Gerai dirba kolūkie-

čiai J. Vingrys, P. Balaišis, B. Savickas ir kiti.

Dar rudenį kolūkis parsigabeno 200 tonų kalkių purvo rūgščioms dirvoms kalkinti. Dalis dirvų buvo pakalkinta iš rudens, o likusios kalkės bus maišomos su fosforimais ir išberiamos dirvoms pradžiūvus.

V. VITKŪNAS

Pasikalbėjimai apie komunizmą

Socializme yra dvi gamybos priemonių nuosavybės formos — valstybinė ir kolūkinė-kooperatinė. Valstybinė nuosavybei priklauso visos liaudies rankose esančios gamyklos, fabrikai, geležinkeliai, tarybiniai ūkiai, remonto — technikos stotys ir t.t. Kolūkinė — kooperatinė nuosavybei priklauso visuomeninis turtas ir jmonės, priklausančios atskiriems darbo žmonių kolektyvams: žemės ūkio ir verslinėms artelėms, vartotojų kooperacijos jmonėms.

Draugė N. Chruščiovo pranešime TSKP XXI suvažiavi-

mui nurodyta, kad pereinant į komunizmą abi šios formos visiškai susilies į vieną komunistinę nuosavybę. To pareikalaus gamybos raida.

Dvi socialistinės nuosavybės formos gali suartėti ir susilieti į vieną komunistinę nuosavybę dėl to, kad jos, iš esmės, yra vieno tipo: ir viena, ir kita pagrįsta visuomeninėmis gamybos priemonėmis ir kolektyviniu darbu, panaikina žmogaus išnaudojimą, padeda planingai vis geriau tenkinti augančius

darbo žmonių poreikius, įgyvendinti socialistinį principą: iš kiekvieno pagal sugebėjimus, kiekvienam pagal darbą.

Pagrindinį skirtumą tarp šių nuosavybės formų sudaro nevienodas ekonominio subrandimo laipsnis, skirtingas gamybos suvisuomeninimo lygis ir užmojis.

Labiau suvisuomeninta gamyba yra, žinoma, bendraliaudinės, valstybinės nuosavybės objektuose. Tačiau tai dar nereiškia, kad kolūkinė-kooperatinė nuosavybės forma jau nebenaudinga. Dabar visiems aišku, kad partijos ir tarybinės vyriausybės TSKP CK rugsėjo Plenumo (1953

techniškai nepakankamai apdirbti ūkiai, kokie jie buvo prieš 25—30 metų. Dabar kolūčiai — stambūs mechanizuoti ūkiai, gauna milijonines pajamas, turi daug kvalifikuotų mechanizatorių, laukininkystės darbuotojų, gyvulių augintojų.

Kokie gi keliai ir priemonės dviem nuosavybės formoms suartėti?

Pirma, nepaliaujamai didės kolūkių nedalomieji fondai, kuriuos sukaupia kolūkiečiai aktyviai padedami visos tarybinės liaudies. Per pastaruosius penkerius metus žemės ūkiui mechanizuoti ir gamybiniais pastatams bei įrenginiams statyti

valstybė sunaudavo daugiau kaip 97 milijardus rublių. Tai 50 proc. dau-

giau, negu buvo sunaudota iš viso per antrąjį, trečiąjį, ketvirtąjį ir trejus penktojo penkmečio metus. Be to, patys kolūčiai technikai įsigyti ir statyboms sunaudavo 103 milijardus rublių. Nedalija (Nukelta į 2 psl.).

Kaip vystysis vieninga komunistinė nuosavybė

Valo dirvas

...Plovė avižas. Tik staiga pasigirdo metalo traktelėjimas, ir plaunamoji užspringo.

— Vėl akmuo dalį sulaužė, — pyko mašinistas.

Kad to nebūtų, „Puntuko“ kolūčio brigadininkai nutarė išrinkti visus akmenis iš dirvų. Penktoje laukininkystės brigadoje kolūkiečiai apvalė nuo akmenų visus daugiamečių žolių plotus ir dabar valo kitas dirvas, skirtas pavasario sėjai.

Br. Audronis

NAUJŲ SIEKIŲ SEPTYNMETIS

Komjaunimo rajono komiteto instruktorius Atkočius užsibuvo dirbtuvėse ilgiau kaip visada. Pavasariškai nusiteikę vaikinai dirbo pakiškai. Algis Ražanskas bandė užvesti atremontuotą traktorių. Tas išspiovė į palubę mėlynų dūmų rutulį, ritminai suburzgė ir išriedėjo iš dirbtuvės į kiemą. O jo vieton stėjo kitas, kuriam bemačiant mechanizatoriai „nurengė“ apdarus, ardė ir plovė atskiras dalis.

Instruktorius pasivedėjo traktorininką Alfredą Bieliūną į šalį ir užklauso:

— Aš tavęs kaip pirminės sekretoriaus klausiu: apie komunistinio darbo brigadas girdėjai? Sugebėtumėt patei-

sinti tokį vardą?

Alfredas — vaikinai lėtas, tylus. Toks jau jo būdas, kad iš karto gerai nepagalvojęs, sprendimo nedarys. Taip, visi traktorinės brigados vyručiai šaunūs. Kurį bepaimsi, blogo žodžio pasakyti negali. Stai Algis Ražanskas pernai 740 ha dirvų įdirbo. Pirmūnai! Arba Antanas Bražiūnas. Komjaunuolis, o ir prikabintojas ne iš paskutiniųjų. Kokį darbą duosi — padarys. Jakniūnas, Jakšys, Kerpiškis... Visi darbštūs vaikinai.

— Visų reikia klausti. Aš manau neapsijuoksim, — taip

atsakė pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius Alfredas Bieliūnas.

Kitą dieną į dirbtuves užėjo agronomė Angelė Mockapetrytė. Bieliūnas jai papasakojo instruktoriaus mintį. Vakare įvyko traktorinės bri-

niūnas su savo padėjėju.

— Paskutinis remonte, — paaiškino pirmininko pavaduotojas mechanizacijos reikalams Juozas Matiukas.

Ir jis papasakojo, kaip šauniai darbavosi mechanizatoriai, ruošdami techniką pavasariui. Visus traktorius vaikinai atsi-remontavo savoje dirbtuvėje. Kiekvieno

traktoriaus remontas kainavo ne daugiau 8.000 rublių. RTS būtų reikėję mokėti dvigubai. Stai kiek sutauptyta lėšų!

Priėjo traktorininkas Algis Ražanskas.

— Palinkėkit sėkmės, išvažiuoju, — pasakė jis draugams.

Trumpi rankų paspaudimai, ir dar vienas traktorius, tempdamas iš paskos roges su prikabinamuoju inventoriu, pasuko pirmos brigados laukų link.

Matiukas ilgai lydėjo akimis tolstantį traktorių. Pasakui pasakė:

— Mano sakalai neapvils. Dirbs komunistiškai!

Kolūkio mechanizatoriai pirmieji rajone pradėjo kovą už komunistinio darbo brigados vardą.

C. BYTAUTAS

„Už taiką“ kolūkis

Isipareigojimus įvykdysim

V. KERSANSKAS

„Svyturio“ kolūkio galvijų fermos vedėjas

Per pirmuosius du naujojo septynmečio mėnesius pieno iš kiekvienos karvės vidutiniškai padaugėjo 140 kg. Tai jau laimėjimas. Jis rodo, kad melžėjos veltui žodžių nešvaisto ir po 3000 kg. pieno iš karvės per šiuos metus tikrai gaus.

Kaip nepalyginamai pasikeltė mūsų ferma per paskutiniuosius dvejis metus! Juk 1956 m. mes gaudavom iš karvės tik po 1140 kg pieno. Reikia tiesiai pasakyti, kad pieno padaugėjo ne tik melžėjų geresnio darbo, bet ir pašarų dėka. Dar net praeitais metais mes duodavome karvėms ruginių šiaudų. Gi dabar jais tik kreiklame. Atletyje laukininkai žada tiek pagaminti pašarų, kad kasdien galėsime duoti karvei jau ne 20, o 30 kg siloso, o gero šieno ir dobilų-kiek karvės suės.

Na ir lenktyniauja mūsų melžėjos. Dabar pirmuoja Janė Zeimytė. Kai suvedėm dviejų mėnesių rezultatus, mūsų fermos veteranė Alė Pajarskaitė pakraipė galvą ir pasakė:

— Nieko. Pavysiu ir pralenksiu. O kad Janės tokie puikūs rezultatai, tai net geriau: kolūkis bus turtingesnis.

Puikios mūsų fermos darbuotojos. Dėl to kasmet mes tvirtėjame.

SEPTYNMEČIO UŽDAVINIAI — SESIJOS DIENOTVARKĖJE

Įvykusioje Trumbatiškio apylinkės DZD Tarybos šeštojo šaukimo pirmojoje sesijoje buvo svarstomi pasruošimo pavasario sėjai ir socialistinių isipareigojimų priėmimo 1959 m. klausimai. Apylinkės DZD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas drg. P. Rudokas ir kalbėjusieji diskusijose deputatai pabrėžė, kad P. Cvirkos vardo ir „Kelias į komunizmą“ kolūkliai yra pilnai pasruošę pradėti pirmojo septynmečio pavasario sėją. Šiais metais P. Cvirkos vardo kolūkis sės tik veislinė sėkla. Abu kolūkliai padidins pasėlių plotus.

Šiais metais „Kelias į komunizmą“ kolūkis augins 28, o P.

Cvirkos vardo kolūkis — 27 ha kukurūzų. Sudarytos komjaunimo jaunimo grandys. „Kelias į komunizmą“ kolūkis isipareigojo iš ha gauti po 400 cnt, o P. Cvirkos vardo kolūkis — 350 cnt žaliosios masės. Taigi, kiekvienai karvei bus galima pagaminti po 10 tonų siloso. Stipri pašarų bazė užtikrins ir sėkmingą gyvulininkystės produktų gamybą. Be to, pas kolūkiečius auginamos užkontraktuotos telyčaitės ir bekonai. Vien „Kelias į komunizmą“ kolūkio nariai auginą kolūkliai 40 telyčaitių ir 60 bekonų.

Šiais metais P. Cvirkos vardo kolūkio melžėjos isipareigojo gauti po 1600 kg pieno iš karvės. Kiaulienos 100 ha arimo bus pagaminta 20 cnt. „Kelias į komunizmą“ kolūkis numato gauti 2.000 litrų pieno iš kiekvienos karvės ir 100 ha arimo pagaminti po 30 cnt kiaulienos.

Sesija priėmė nutarimą, isipareigojantį deputatus ir nuolatinį komisių narius teikti organizacinę paramą kolūkių valdyboms ir brigadininkams, padėti visas pastangas tam, kad pirmųjų septynmečio metų užduotys būtų įvykdytos.

T. Algūnas

Kiaulių augintojų žodis

Kaip rėta šiemet ankstyvas pavasaris. Dar kovo mėnuo, o laukuose sniego retai kur beužtiksi. Pradžiūvusiu keliu lengvai pasiekiau „Anykščių šilėlio“ kolūkio fermas. Pats vidurdienis. Užėiname į kiaulių fermą. Vos pravėrus virtuvės duris, iš karto pasineri į darbo triukšmą: smagiai užia katilas, garuoja bulvės, linksmi skambčioja vagonėliai. Stambūs bekonai ir žvalūs paršeliai, pajutę edesį, ėmė nerimauti ir kiekvienas reiškia savo užgaidas.

— Mūsų augintiniai, — pasakoja fermos vedėjas Valikonis, — reiklūs. Ne kiekvienas sugebėtų prižiūrėti tokią didžiulę šeimą. Praeitais metais mes išauginom po 26,6 cnt kiaulienos 100 ha arimos. Šiemet šiais rezultatais nepasitenkinsime, pasižadėjom išauginoti po 42 cnt mėsos 100 ha arimo. Įrengsime vasaros stovyklą. Kiaulėms duosime kuo daugiau žallo vitamininio pašaro. Tas labai padeda jaunų paršelių vystymuisi. Mūsų kiaulininkės O. Černiauskienė, G. Pakšienė, pašarų pristatytojas P. Strolia labai mėgsta ir myli savo darbą ir veltui žodžių nemėto. Ką pasižadėjo — įvykdyt.

I. ZERUOLIS

Kaip vystysis vieninga komunistinė nuosavybė

(Atkelta iš 1 psl.).

mieji kolūkių fondai 1958 m. sausio 1 d. sudarė 102 milijardus rublių. Kapitaliniai valstybės ir kolūkių įdėjimai į žemės ūkį per septynmetį (1959—1965 m. m.) iš viso sudarys apie 500 milijardų rublių!

Augant kolūkinei gamybai dar labiau didės ir nedalijamieji kolūkių fondai. O tai viena iš svarbiausių sąlygų kolūkinei-kooperatinei nuosavybės formai palaipsniui peraugti į bendraliaudinę. Didelį vaidmenį vystant kolūkinę-kooperatinę nuosavybę suvaidino mašinų-traktorių stočių reorganizavimas ir technikos pardavimas kolūkiams.

Antra, visuomeninė kolūkių gamyba vis plačiau apima visas žemės ūkio šakas ir

toliau jai vystantis kolūkiečiai bus vis labiau aprūpinami ne tik kolūkių gamybos duona, bet ir kitais kolūkinės gamybos produktais — pienu, mėsa, sviestu, daržovėmis, bulvėmis, vaisiais. Pagalbinis kolūkiečių ūkis palaipsniui neteks savo reikšmės.

Dabar kai kuriuose šalies rajonuose kolūkiečiai jau pardavė savo karves kolūkiams ir gauna iš visuomeninio ūkio reikalingus produktus — pieną, sviestą. Partija moko, kad tokias priemones reikia įgyvendinti palaipsniui, atsižvelgiant į kiekvieno kolūkio gamybos lygį ir vystymosi perspektyvas.

Trečia, vis plačiau vystosi ir neišvengiamai toliau plėsis gamybiniai kolūkių ryšiai: bendra elektrinių staty-

ba, kelių tiesimas, drėkinamųjų kanalų kasimas, žemės ūkio produktų perdirbimo, statybinių medžiagų įmonių statyba ir t. t.

Žemės ūkio produktų gamybos augimas iškelė kolūkiams uždavinį organizuoti vietose pirminį produktų perdirbimą. Todėl daugelyje vietų steigiami bendri kolūkių konservų fabrikai ir sviesto bei sūrų gamybos įmonės, daržovių raugimo punktai, linų, kanapių perdirbimo įmonės ir kt. Organizuojamos tarpkolūkinės gyvulių ganyklos, penėjimo aikštelės ir t. t.

Tarpkolūkinei kooperacijai priklauso didelė ateitis. Jos vystymas padės didinti žemės ūkio produktų gamybą ir taps viena iš pagrindinių

sąlygų kolūkinei santvarkai toliau vystyti ir kolūkinei-kooperatinei nuosavybei priartėti prie bendraliaudinės.

Ketvirta, toliau elektrifikuojant žemės ūkį, mechanizuojant bei automatizuojant gamybą susijungs, savotiškai susilies kolūkinės gamybos priemonės su bendraliaudinėmis. Žemės ūkio darbas palaipsniui taps industrinio darbo šaka.

Tolesnis kolūkinės gamybos augimas ir laipsniškas dviejų visuomeninės socialistinės nuosavybės formų suartėjimas yra viena svarbiausių sudėtinių dalių didingos komunizmo statybos programos, kurią nubrėžė TSKP XXI suvažiavimas.

J. RACINSKIS

Ekonomikos mokslų kandidatas

ARČIAU GYVENIMO

K. ZULONAS

Rajono DZDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas

Istatymas dėl mokyklos ryšio su gyvenimu stiprinimo ir dėl tolesnio liaudies švietimo sistemos vystymo susilaukė didelio tarybinės liaudies pritrimo. Jis taip pat įpareigoja liaudies švietimo organų vadovus ir mokytojus pertvarkyti mokyklų darbą, atvėrė plačius akiračius jaunosios kartos komunistiniam auklėjimui.

Mūsų rajono liaudies švietimo darbuotojai, partinių, tarybinių ir visuomeninių organizacijų bei kolūkių padedami, pradėjo ieškoti kelių mokyklos darbui priartiniai prie konkrečių ūkinės ir kultūrinės statybos darbų. Beveik visi vyresniojo amžiaus moksleiviai sėkmingai dirbo kolūkuose, praėjo programose nustatytą reikalaujamą teorinį ir praktinį žemės ūkio, mašinžinytės ir medžio apdirbimo minimumą. Rajone geras žinomas Būkūnų septynmetės mokyklos atliktas darbas polittechninio mokymo srityje. Tos mokyklos direktoriaus drg. K. Gribulio iniciatyva buvo suorganizuota dirbtuvėlė, kuri dabar yra pavyzdžiu

visoms kitoms mokykloms. Direktoriui drg. K. Gribuliui sumanial vadovavo mokinių brigada, kuri atliko mokyklos remonto darbus.

Skiemonių vidurinės mokyklos moksleiviai savo jėgomis baigia gaminti medžio techninio staklės, remontuoja inventorių, gražina savąją mokyklą ir Skiemonių miestelį.

Tai yra pirmosios kregždės! Džiugu paminėti, kad mokytojų tarpe yra didelių entuziastų, nebijančių sunkumų ir į mokyklų darbą įdiegiančių prieštartinę patyrimą, sumanial organizuojančių polittechninį mokymą.

Pagrindinis mokyklų darbo su gyvenimu mūsų rajone suartinimo principas yra moksleivių darbas žemės ūkyje. Nuolatinis mokyklų bendradarbiavimas su kolūkiu, betarpiškas dalyvavimas gamyboje auklėja moksleivius ne baltarankiais lepinėliais, o darbščiais mūsų tarybinės visuomenės nariais. Tai turi žinoti ne vien mokytojai, bet ir tėvai, visuomeninės organizacijos. Mokyklos iniciatyvą darbinio auklėjimo

srityje reikia remti, reikia jai padėti atlikti Tarybų valdžios pavestas funkcijas.

Daugelis kolūkių noriai padeda mokykloms. Gražus yra „Skiemonių“ kolūkių ir Skiemonių vidurinės mokyklos bendradarbiavimo pavyzdys. Štai ką apie Skiemonių apylinkės kolūkius savo laiške rajono vykdomajam komitetui rašo Skiemonių vidurinės mokyklos mokymo dalies vedėjas drg. B. Dilys:

„Mokykla šimet augins 4,5 ha kukurūzų „Skiemonių“ kolūkyje. Pravestas darbas šia kryptimi su mokiniais, susitarta su kolūkiu, kuris jau išskyrė geros žemės sklypą, rimtai pažadėjo visais būdais padėti mokyklai išauginti puikius kukurūzus: laiku ir gerai įdirbti žemę, duoti užtenkamai trąšų. Mes žinome, kad kolūkių valdyba žodžio veltul nemėto. Kolūkis išskyrė mokyklai dviejų ha žemės sklypą gamybiniais reikalais. Maža to, su kolūkiu susitarta, kad jis mums padės traukiama jėga, sėklomis, o jei jau mums labai striuka bus su trąšomis — neatsisakys ir čia paremti. Pažadėjo padėti šlame reikale ir „Ažuolo“ kolūkis“.

Šis pavyzdys nėra atsitiktinis. Jis rodo, kaip mokykla, nuolat

bendradarbiaudama su kolūkiu, visados suranda bendrą kalbą.

Daug nuveikusi mokinių gamybinėje darbe yra Anykščių Jono Biliūno vardo vidurinė mokykla. Retas kolūkis nežino gerų tos mokyklos talkininkų, darbščių moksleivių ir mokytojų. Direktorius drg. A. Vingrio organizuoto darbo dėka mokykla, bendradarbiaudama su „Bolševiko“ kolūkiu, už darbą įsigijo televizorių. Tačiau ne visos galimybės polittechniniam mokymui šioje mokykloje yra išnaudojamos. Turėdama didelę polittechninio mokymo bazę, mokykla galėtų daug daugiau padaryti, bet dėl fizikos, žemės ūkio pagrindų bei mašinžinytės praktikos darbų mokytojų nerūpestingumo turimas žemės ūkio inventorių nesutvarkytas, metalo apdirbimo staklės naudojamos tik kaip eksponatas fizikos kabinete, medžio darbai praktikos darbų metu yra žemo lygio, mokiniai neskatinami remontuoti mokyklos inventorių. Nepanaudojama užsiėmimams ir turima radijo aparatura. Anykščių Jono Biliūno vardo vidurinė mokykla galėtų daugiau bendradarbiauti su Elmininkų bandymų stotimi, susipažinti su žemės ūkio pirmųjų patyrimu. Panašių trūkumų yra Svėdasų vidurinėje, Kuniškių septynmetėje ir kai kuriose kitose rajono mokyklose. Reikia gero noro, daugiau nuširdaus bendradarbiavimo su kolūkiu, ir be didelių lėšų bus galima žymiai daugiau padaryti.

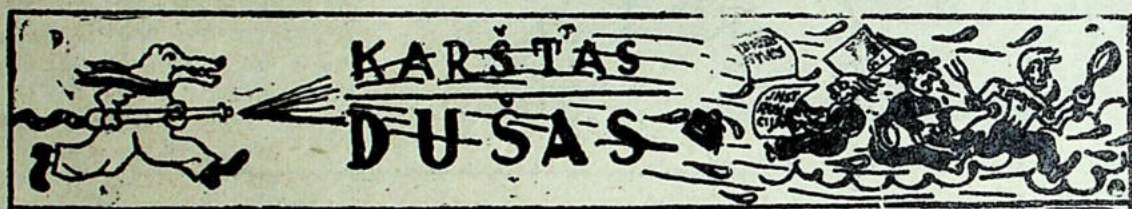
Mūsų rajono mokytojai ir moksleiviai, partijos XXI suvažiavimo įkvėpti, įsipareigojo išauginti 60 ha kukurūzų ir 12.000 traušų. Tai yra pirmas mūsų ra-

jono pedagogų žingsnis vykstant didingą septynmetės programą. Kolūkiu turėtų praktiškai padėti įgyvendinti šį garbingą įsipareigojimą, apie kurį taip šiltai atsiliepia visi Tarybų Lietuvos švietimo darbuotojai. Reikia skirti mokyklų auginamiems kukurūzams tinkamą žemę, aprūpinti trąšomis ir sudaryti sąlygas auginti traušius. Šiuo klausimu privalo nenuilstamai domėtis kolūkių valdybos, brigadininkai ir žemės ūkio specialistai.

Mokyklų darbo pertvarkymas reikalauja pertvarkyti ir pačių mokyklų darbo turinį. Mokytojai turi apgalvoti, kaip ir kur geriau organizuoti moksleivių darbą — moksleivių kompleksinėje brigadoje, mokomojoje-bandomojoje fermeje ir t. t. Darbą, galbūt, tikslingiausia organizuoti pagal klases, todėl ypač didelis valdymo tenka klases vadovui, kuris šiuo atveju turi būti geras organizatorius.

Ypač svarbus yra mokyklų materialinės bazės klausimas. Reikia statyti daugiau mokyklų ir bendrabučių kolūkių lėšomis. Mokykloms būtina turėti pagalbinius ūkius, kuriuose jos galėtų organizuoti praktinį darbą, o taip pat gauti lėšų visuotinio mokymo fondul. Lietuvos KP Centro Komiteto ir Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1958 m. liepos 26 d. nutarimu rekomenduojama tokius pagalbinius ūkius (iki 10 ha ploto) organizuoti prie stambių kaimo vidurinių mokyklų.

Mokyklų darbo klausimai naujomis sąlygomis yra labai aktuali ir naudinga juos dabar nuodugniai apsvastyti, kad tolimosios liaudies švietimo darbas, reformavus mokyklas, būtų gerai organizuotas.

APIE SŪNUS PALAIDŪNUS

„Svėdasų“ kolūkių senyvo amžiaus kolūkiečiai Vincas Vitutis praeitais metais išdirbo 436 darbdienius. Ir šiemet jis nesišalina nė nuo vieno darbo. Tuo tarpu jo sūnūs, tvirti vyrai, Antanas, Algirdas ir Zenonas dykinėja.

Kai sūnūs buvo dar mažučiai ir sunkiai lakstė takučiu, juos tėvas supo čiačia-čia ir vis nešiojo ant pečių.

Matyt, sūnellams taip patiko Tėvelio ta globa miela, kad sūnūs prie pečių prilipo ir neatstoja lyg smala.

Tėvelis sėja, dirvą aria ir varo pradalgį bare, o sūnūs šimtą gramų gerla ir dūksta šokiuos vakare.

O prie pletų apkrauto stalo sūnellai kerta be gėdos. Oi, reikia padaryti galą — jiems dykinėti be naudos!

B. MELENISKIS

KUR JI DĖTI?

— Begėdi! Kur tik tu pasi-
maišai, vis muštynės-peštynės
sukeli, — gėdina kolūkiečiai
Antaną Strazdą.

O tas vaikšto išdidžiai gal-
vą iškėlęs ir taikosi kam per
sprandą užduoti. Taip ir niež-
ti Antanui nagai.

Buvo organizuota „Puntu-
ko“ kolūkyje talka. Įgėręs
Strazdas ėmė ieškoti prie-
kabių. Kilo muštynės. Į jas įsi-
maišė kolūkiečiai Vildžiūnas,
stojęs ginti Strazdą. Po to
Vildžiūnas gavo 15 parų, o
tikrasis muštynių kaltininkas —
Strazdas išsisuko.

Buvo jaunimo pasilinks-
minimas. Visi šoko, dainavo,
kol atėjo Strazdas. Čia jis
vėl, būdamas girtas, sukėlė
muštynes.

— Dar su vienu žmogeliu
suvesiu sąskaitas, o paskui

paziūrėsim, gal ir pritilsiu, —
aiškino kolūkiečiams kitą
dieną Strazdas.

Kolūkiečiai, sutikę Strazdą,
lenkia iš tolo. Tik, va, Anta-
nas Katinas nespėjo iš kelio
pasukti ir vos į sprandą ne-
gavo.

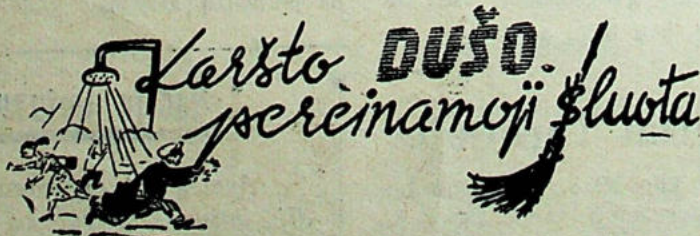
Visaip svarstė kolūkiečiai,
kaip tuo mušeika Strazdu at-
sikratyti. Vieni siūlo iš kol-
ūkio išvyti, kiti sako: moky-
ti vyrelį reikia.

— Pasodinkim, — sako
vienis, — Strazdą ant kėdės
ir paskaitą jam apie elgesį
paskaitykim.

— Nieko nebus. Jis lektorių
apkuls, — prieštarauja ki-
ti.

— Matot, koks tas Straz-
das pabaisa. Ir kur jį dėti?
— dejuoja kolūkiečiai.

Br. Kriauklėlė

Pastebėta, kad paskuti-
niuojamu metu puškiniečiai pa-
vydžiai žvilgčioja į „Aušros“
kolūkių narius. Girdi, tie pe-
reinamąją šluotą turi, gali vi-
sas negeroves iššluoti. Steng-
damiesi „pavyti“ aušriečius,
puškiniečiai per kovo mėn.
antrą dekadą teprimelžė iš
kiekvienos karvės po 14 litrų,
o 100 ha naudmenų tepaga-
mino po 0,7 centnerio pieno.

„Karštas dušas“, pažymė-
damas Puškino vardo kolūkių
gyvulininkystės darbuotojų

„laimėjimus“. artimiausiomis
dienomis įteiks jiems perei-
namąją šluotą. Įteikimo iškil-
mėse bus apsieita be orkestro
ir sveikinimo kalbų.

Kandidatais šluotai gauti
patvirtinami P. Cvirkos var-
do kolūkių galvijų fermos
darbuotojai, pagaminę po 0,9,
„Kibirkštės“ ir „Diktarių“
— po 1 ir „Tarybos Lietu-
vos“ — po 1,1 centnerio pie-
no 100 ha naudmenų.

„KARŠTAS DUŠAS“

Mūsų kalendorius

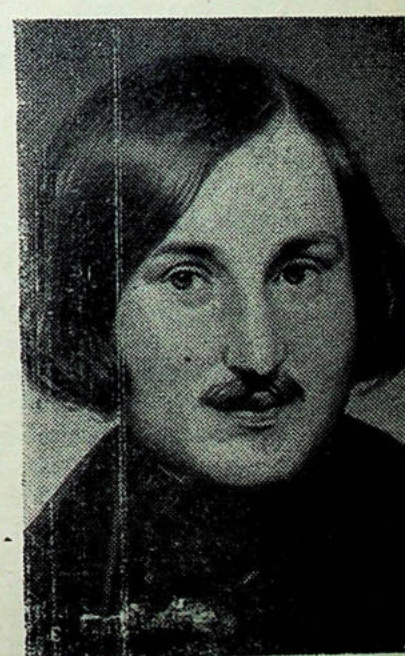
Didysis rusų rašytojas

Balandžio 1 d. tarybinė liau-
dis minės talentingo rusų rašy-
tojo-satyriko Nikolajaus Gogolio
150-ąsias gimimo metines. Ge-
riausi rašytojo kūriniai įėjo į
pasaulinės literatūros lobyną.
Būsimojo rašytojo visuomeninės
pažiūros susiformavo dar jam
besimokant gimnazijoje. Jis jau
tada nutarė paskirti savo gyve-
nimą liaudžiai.

1831 metais pasirodęs N. Go-
golio apsakymų „Vakarai vien-
sėdyje prie Dikankos“ pirmasis
tomas sužavėjo skaitytojus nuo-
širdžiu linksmumu. Kūrinyje pa-
rodytos didvyriškos ukrainiečių
liaudies svajonės apie laisvę.

Vėliau parašytuose kūriniuose
Gogolis kandžiai išjuokė dvari-
ninkijos moralę ir įpročius. Jis
gerai suprato, kad tikrai liaudis
yra istorijos kūrėja. Apsakoje
„Tarasas Bulba“ N. Gogolis ap-
dainavo ištikimą meilę tėvynei,
draugystę, pareigos jausmą, karš-
tą siekimą laisvės ir nepriklausomybės.

Komedijoje „Revizorius“ ju-
moras jau pereina į sarkazmą.
Čia Gogolis atskleidė visos caro
Rusijos valstybinės mašinos iš-
naudotojišką esmę, sukūrė bešir-
džių, žiaurių, tamsių savivaliau-
jančių valdininkų galeriją. Su
nepaprasta demaskavimo jėga
pavaldzuotas tvankus caro Rusi-
jos režimas, parodyti moraliai

pakrikę ir netekę visų idėjų dvi-
rininkai — baudžlavos šalinin-
kai pagrindiniame N. Gogolio
kūrinyje „Mirusios sielos“. Jo
sukurti satyriniai paveikslai to-
kie ryškūs ir tipiški, kad dauge-
lio herojų vardai tapo bendri-
niais, įgavo pasaulinę reikšmę.

N. Gogolio kūryba nenustojo
savo reikšmės ir šandien, kovo-
jant su vis dar pasitalkančiomis
atgyvenomis.

J. KEDAITIENĖ
Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko
vardo universiteto vyr. dėstytoja

„Karštam dušui“ atsako

„Dainelė sudainuota“

Apie tai, kad „Zalgirio“
kolūkių narys Mikučionis Vin-
cas varo naminę degtinę, bu-
vo rašyta „Kolektyvinio dar-
bo“ 19 (1002) numeryje.

Anykščių milicijos skyriaus
viršininkas Garnelis praneša,
kad už naminės degtinės ga-
minimą Anykščių liaudies
teismas V. Mikučionį nuteisė,

I užtarnautą poilsį

Ilgus metus dirbo eiguliu P. Pipiras. Jo saugomas Burbiškio miškas per pastaruosius metus pagražėjo, išsiplėtė.

— Miškai — tai mūsų papuošalas, — kalba Pipiras.

Neseniai miškininkai P. Pipirą išleido į pensiją.

— Dabar matau, kad miškai nebenyksta, o plečiasi. Todėl ramiai galiu perleisti savo pareigas jaunesniems draugams, — atsisveikindamas su miškininkų šeima, pasakė P. Pipiras.

J. Pajarskas

UŽKIRSTI KELIĄ MEDŽIŲ ŽALOJIMUI

Medžiai yra miesto papuošalas ir juos reikia saugoti. Bet Anykščiuose yra tokių žmonių, kurie naikina miesto žalumynus. Gegužės 1-sios gatvės namo Nr. 23 kieme auga du gražūs išsišakoję klevai. O to namo gyventojai grėžia kamienuose skyles

ir leidžia sultis. Toje pačioje gatvėje, pagal Šventąją kerką daug klevų ir beveik visi jie sugražyti. Net keturios skylės išgręžtos Pergalės gatvės namo Nr. 33 kieme augančio puikaus svyraklio beržo kamiene.

Dažnai pro šias vietas praeina miesto vykdomojo komiteto ir viešosios tvarkos saugojimo organų darbuotojai, bet nekrepia į tai jokio dėmesio.

Miesto vykdomasis komitetas kasmet ne mažas lėšas išleidžia miesto apželdinimui, o kad jau išaugę medžiai žalojami — nemato.

J. MATULIS

Ruošiasi auginti vaistažoles

Puškinos vardo kolūkio agronomas drg. V. Janauskas ir kolūkiečiai pasitarė ir apsiėmė Anykščių vaistinei išauginti ramunėlių 25 arų plote. Dabartiniu metu kolūkiečiai parinko žemę naujai kultūrai ir paruošė ją sėjai.

G. Arūnas

RAJONO MOKYKLOSE

Jaunieji saviveiklininkai scenoje

Daug naujų veiklų per pastaruosius dvejus metus pastatė Jono Billūno vardo vidurinės mokyklos saviveiklininkai, vadovaujami mokytojos J. Kaušpėdienės. Didelio pasisekimo susilaukė praėjusiais metais pastatyta J. Grušo tragedija „Herkus Mantas“. Neseniai Kaušpėdienės vadovaujami jaunieji saviveiklininkai vėl pasirodė scenoje su V. Rinkevičiaus 3 veiksmų 6 paveikslų tragedija „Vandens lėlija“.

J. Laukys

TURISTŲ ŽYGIS

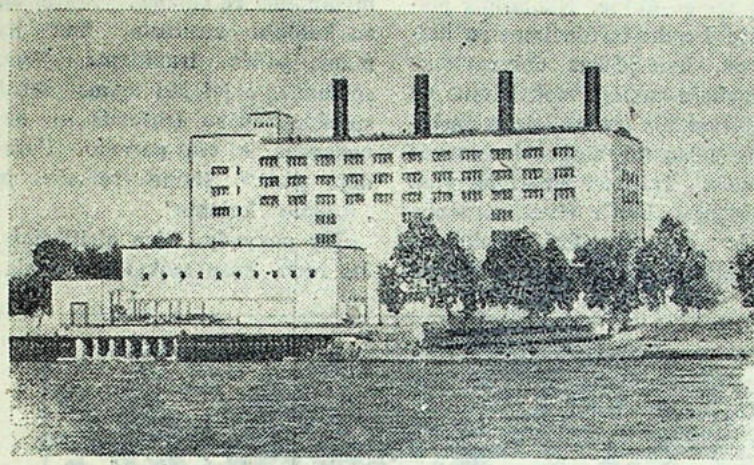
Kovo 23 d. 14 valandą jaunų turistų būrys, kuriam vadovavo mokytojas Juknevičius, pasuko link Burbiškio. Pakeliui jaunieji turistai aplankė „Anykščių šilėlio“ kolūkį ir Žezumbrio hidroelektrinę. Nuėję į Burbiškį, turistai pailsėjo ir grupėmis išėjo rinkti tautosakos bei įvairių senų daiktų. Pas Daugeliene buvo rastas senas medalis, pas kitus gyventojus — senų pinigų. Užrašyta keletas dainų.

Antrą dieną pas 82 metų

senutę Bagdonienę buvo užrašytos 8 liaudies dainos.

Rubikiuose turistai aplankė plytų ir drenažo vamzdžių fabriką.

A. GIRNIUS
VIIIc kl. mokinys

Jungtinė Arabų Respublika JAR Egipto rajone, netoli Chelano miesto pastatyta nauja elektrinė.

Nuotraukoje: bendras elektrinės vaizdas.

Zigerto (Centralbild) nuotr.

V. Paragys

Daugiau dėmesio saviveiklai

Skiemonių vidurinėje mokykloje šiais mokslo metais visiškai apleista mėninė saviveikla. Pernai mokykloje veikė tautinių šokių būrelis, dramos ratelis. Šiemet ir tautinių šokių, ir dramos būreliai net nepradėjo veikti.

Netolimoje praityje mokyklos dramos būrelis narių vaidinamos pjesės visur susilaukdavo gero žiūrovų įvertinimo. Tą gali patvirtinti kiekvienas skiemonietis, matęs suruoštą K. Binkio vei-

kalą „Atžalynas“, Gorbato „Tėvų jaunystė“ ir kt. Anksčiau kiekviena klasė per mokslo metus surengdavo po vieną veiklą. Bet šiemet nesigirdi, kad kuri nors klasė būtų pradėjusi ruošti kokį nors veiklą. Mokytojai — klasių vadovai, tur būt, jau pamiršo, kad ir mokiniai gali vaidinti arba šokti tautinius šokius. Reikia nors dabar sukrusti ir tinkamai pasiruošti rajoniniam festivaliui.

V. Paragys

TARPTAUTINĖS PABIROS

Gangsterizmas biznyje

Mažutė smulkė Čikagoje. Seimlininkas, kuris kartu yra virėjas, padavėjas ir kasininkas, bėgioja nuo bufeto prie staliukų. Smulkės kampe stovi nedidelis automatas — radiola. Retkarčiais kuris nors lankytojas prieina prie radiolos, įmeta monetą. Kambarėje sklinda džazo garsai.

Atsiveria durys. Puošėlė visai apsirengęs vaikinai su cigaru dantyse, nekreipdamas dėmesio į lankytojus, tvirtu žingsniu eina prie seimlininko. Jis sako, kad „jo sindikatas“ nutarė pastatyti čia savo naują automata — radiolą. Seimlininkui viskas aišku, priešintis nėra prasmės. „O aš ką nors už tai gausiu?“ — droviai klausia smulkės seimlininkas. „Taip. Jei būsi protingas, tu liksi gyvas ir sveikas...“ Lankytojas išsėina.

Žurnalas „Niusuik“ vasario 9 dienos numerį praneša, kad tokioje padėtyje atsiduria beveik visi smulkų smulkų, kavinių, konditerijos parduotuvių savininkai. Minėtasis „sindikatas“ Jungtinėse Valstijose yra gangsterių sąjunga, laikanti savo rankose visą tokių maitinimo įmonių „apropinimą“ automatinėmis radiolomis. Šios technikos „įdiegimo“ metodai beveik unifikuoti.

Kas gi įvyksta atsisakius nuo tokio pasiūlymo?

Los Anželse vienam savininkui atsisakius leisti įrengti gangsterių sindikato radiolą, „piketininkai“ neleido atvežti produktų ir išvežti šiukšlių. Išgąsdinti lankytojai liovėsi lankęsi čia. Po kelių dienų kavinės savininkas buvo priverstas pasiduoti. Tokį vaizdą galima matyti ir kituose miestuose — Niujorke, Detroite, Majamyje ir Sent Lulise.

Kaip praneša žurnalas, toks

„biznis“ duoda neblogas pajamas. 550 tūkstančių automatinų radiolų kasmet duoda 1 milijardą dolerių, kurie tiesiog, nemokant mokesčių, patenka į gangsterių rankas. O visa „šaka“ duoda pasakišką pelną — 100 procentų per metus nuo įdėto kapitalo.

Be žūbtūtinės konkurencijos, kurią kasdien patiria smulkūs savininkai, jiems tenka dar mokėti duoklę gangsteriams vien tik už tai, kad liktų gyvi.

Parlamentiniai papročiai Turkijoje

Peštynės Turkijos medžiše — ne naujiena. Jų griebiamasi, kai priešinkai — savitarpįje kovojančių politinių partijų atstovai — negali išspręsti vieno arba kito klausimo. Šiomis dienomis nedidžio deputatų karštai svarstė teisingumo ministerijos biudžeto projektą. Po dvikovos žodžiais tuojau pat įnirtingai susirėmė valdančiosios demokratų partijos ir opozicijos deputatų. Prasidėjo nuo to, kad tarp demokratų partijos deputato Bilgičiaus ir liaudies respublikonų partijos deputato Atalajaus kilo ginčas. Šis

ginčas kilo dėl to, kad jie negalėjo išsilaikinti, kada teismams ir teisėjams buvo daromas didelis spaudimas — valdant demokratų partijai ar liaudies respublikonų partijai. Į ginčą įsitraukė kiti deputatų. Aistros vis labiau įsipliesko. Pagaliau valdančiosios partijos ir opozicijos atstovai paliko savo vietas ir puolė vieni kitus. Jie smarkiai šūkavo, kolkolios, grūmojo kumštėmis ir skaldė vieni kitoms antausius. Demokratas Aseinas sviedė į opozicijos deputatus nemažai svarančią knygą — biudžeto projektą.

Žudikų ir smurtininkų kultas

Vakarų Vokietijos karinis žurnalas „Verkunde“ bundesvero karinei dvasiai sustiprinti reikalauja mokyti iš prancūzų svetimųšių legiono — „geriausio Vakarų Europos kariuomenės junginio“.

Į šį legioną verbuojami, kaip žinoma, svetimšaliai (buvę hitlerinės armijos kareiviai ir karininkai, „perkeltieji asmenys“ bei kriminaliniai nusikaltėliai, pabėgę iš tų šalių, kur jie padarė nusikaltimus). Legionas visame pasaulyje pagarsėjo žvėrišku žiaurumu kolonijiniuose karuose Afrikoje ir Indokinijoje. Neseniai vienas Šveicarijos laikraštis išspausdino buvusio legionininko pasakojimą apie svetimšalių legiono „žygdarbius“ Alžyre, kur jis prancūzų armijos sudėtyje

malšina alžyriečių tautos nacionalinio išsivadavimo judėjimą.

„Viename kaime netoli Batnos, — papasakojo šis legionininkas, — gaudynių metu mes netikėtai partizanų vietoje rado tik moteris ir vaikus... Tačiau reikėjo rasti „kaltininkus“ ir mes sušaudėme vieną mergaitę... Mes dažnai rasdavome namuose vienas moteris, viską apversdavome aukštyn kojomis, o moteris prievartaudavome ir sušaudydavome. Po mūsų likdavo tik lavonai...“

Taip Vakarų Vokietijos kariauna kuria žudikų ir smurtininkų kultą.

Redaktorius
Z. VALIAUSKAS

Radio imtuvų savininkų dėmesui!

Asmenys ir organizacijos, turinčios neregistruotus radijo imtuvus, privalo užregistruoti juos ryšių įstaigoje, nežiūrint to, ar imtuvai naudojami, ar ne. Vengiantieji registruoti radijo imtuvus baudžiami pinigine bauda.

Rajono ryšių kontora

Mokytojų žiniai!

Ryšium su tarprajoniniu žemės ūkio darbuotojų pasitarimu Anykščių rajono mokytojų konferencija nukeliamą į š. m. balandžio mėn. 1 d.

Konferencija vyks Anykščių Jono Billūno vardo vidurinėje mokykloje. Pradžia 10 val.

Visų mokytojų dalyvavimas būtinas.

Anykščių rajono liaudies švietimo skyrius